



Tånghantering

Varbergs kommun

Mattias Nyman

Telefon: 070-828 42 18

E-post: mattias.nyman@varberg.se

Vilka är vi?

Hamn- och gatuförvaltningen

- 130 anställda är en av Varbergs kommuns tio förvaltningar.
- Vi ansvarar främst för trafiksystem och offentliga miljöer.
- Förvaltningen består av sju avdelningar som utvecklar, planerar, driver, bygger och sköter verksamheten i enlighet med hamn- och gatunämndens ansvarsområde.

Driftavdelningen

- Vi är ca 40 heltidsanställda på avdelningen.
- Driftavdelningens uppdrag är drift och underhåll i enlighet med nämndens ansvar dvs på gator, vägar, andra trafikanläggningar, allmän plats såsom torg, parker, grönområden, lekplatser, badplatser, offentliga toaletter och motionsspår.

Skötsel av kommunens badplatser

Under badsäsongen sker en kontinuerlig skötsel med fokus på:

- daglig städning av stränderna och tömning av papperskorgar
- underhåll av livräddningsutrustning
- vattenprovtagning
- regelbunden kontroll av räcken och trappor
- vid behov rensning av tång från stränder, trappor och räcken
- vid behov städning av stranden med maskin



Rensning av tång

Vårstädning 15 april – 14 maj

- Inför badsäsong och första tångupptagningen städas badplatserna/strandlinjen från främmande föremål. Det innebär att tången är ren när uppsamlingen startar och att HGF inte återför skräp till havet senare i processen.
- Om ingen städning kan genomföras ska materialet från första upptagningen köras på deponi. Parallellt med förberedande arbete direktupphandlas därför en entreprenör för bortkörning/deponering av tång.
- Städning genomförs av ideella föreningar som driften har kontakt med samt av Arbetscentrum. HGF tar hand om skräpet som samlas in. Om inte detta fungerar kommer städningen att köpas in av upphandlad städentreprenör.

Säsong 15/5 – 15/9

- Första insatsen för säsongen sker med lastmaskin med gallerskopa.
- Efter första insatsen städas stränderna med strandstädningssmaskinen löpande enligt särskilt schema.
- Vid kraftig blåst eller när större ansamlingar av tång uppstår kan en insats liknande första insatsen behöva utföras.
- Löpande under säsongen sker städning av främmande föremål på samtliga stränder.

Förutsättningar – historik & nu

- Varbergs kommun har 28 stränder varav 25 av dessa är sandstränder. 18 av dessa rensar vi från tång.
- Varberg har under många år valt att ta bort tången från våra kommunala badplatser dvs de som har sandstrand och det går att komma till med maskiner.
- Det har fungerat bra då HGF har både haft upplagsplatser för vidare hantering av tången (egen kompost) samt några lantbrukare som regelbundet hämtat tången på anvisade platser och använt den som jordförbättring samt näring till åkrarna. Det fungerade mycket bra.
- Sedan några år tillbaka har lantbrukarna slutat hämta tången då de i sin tur fått krav på spridning samt synpunkter på att det luktar.
- HGF har i och med tunnelbygget och förtätning blivit av med sina upplagsplatser och fungerande kompoststation.
- All tång måste köras på deponi och blir därmed klassat som (farligt) avfall.

Frågeställningar inför säsongen 2022

- Är det rimligt att ta kostnaden för att köra bort tången?
- Är det rimligt att bidra till ökade transporter i och med bortforslingen av tången?
- Borde det inte vara möjligt att se tången som en resurs istället?
- Hur gör andra kommuner?
- Vilka behöver vi samråda med?

Inför samarbete LRF (informationsmöte med M&H)

- Avfallsslagen gäller.
- Viktigt att lantbrukarna ser tången som en resurs.
- Tång inte bara tång - tungmetaller, skräp, mikroplaster, salt och sand.
- Sand en ändlig produkt.
- Volym som krävs.



Dialog med LRF

LRF ser tången enbart som jordförbättring dvs ingen gödslingsseffekt. Det innebär att lantbrukarna inte kan ta någon kostnad för tånghantering förutom spridning.

LRF önskemål = kommunens åtagande;

- Upptagning
- Transporter
- Lagring/lagringsplats
- Provtagning



Hantering av tång badsäsong

- Tången samlas upp och läggs på tånghållplatser.
- Tånghållplatserna fylls på och storleken varierar beroende på väderlek.
- Tånghögarna enligt karta för respektive badplats.
- Tången återförs till havet efter badsäsong.



Tånghållplats

En plats som:

- är mindre attraktiva för solbad.
- är tillgängliga för vår maskinpark på ett bra sätt.
- tar hänsyn till verksamheterna på platsen
- håller visst avstånd till sanddynerna.
- är lämpliga med hänsyn till befintlig flora.



En hög med tång...
Vill du veta mer?



Till hösten, efter badsäsong, läggs tången tillbaka i strandlinjen och havet ombesörjer att den försvinner.

Kostnad för bortforsling av tång

- Enligt direktupphandling 2022 kostade kvittblivning av tången 2600kr per ton.
- Ett ton uppsamlad tång för direkt bortforsling motsvarar ca 1 kbm
- 3000 kbm tång i snitt de senaste 3 åren
- Sett 10-15 år tillbaka kan vi konstatera att mängden tång har ökat markant så problemet är växande.
- Vid bortforsling av tång på stränderna med hög standard uppskattar vi kostnaden till 3.9 mkr (2022 års prisbild)
- 3,9 mkr motsvarar helårsklippning av ca 850000 kvm bruksgräsmatta eller 4,5 helårstjänster parkarbetare
- Ny direktupphandling gällande kvittblivning för säsongen 2023 gjordes men nyttjades aldrig.



Process tångstädning

15/4 – 14/5

Före säsong

- Eventuellt upphandla entreprenör för kvittblivning av tången
- Städa stranden från föremål

15/5 – 15/9

Under säsong

- Städa stranden från tång
- Skapa tånghållplatser

16/5 – ???

Efter säsong

- Lägga tången i strängar längs havskanten
- Låta tången "torka" för att sedan återföra den till havet under hösten

Framtid (förhoppningsvis en snar)

- HGF:s mål är att tången ska kunna ses som en resurs
- Kommunen behöver prioritera att investera i en masshanteringsstation.
- På en massahanteringsstation kan vi nyttja de massor vi producerar (tång, matjord, bergmassor osv) och omvandla dem till sådana massor vi annars får köpa in
- Fortsatt attraktiva stränder.



Varberg ett av Sveriges hetaste besöksmål
Svenskerna gillar att bada i Varberg.

